

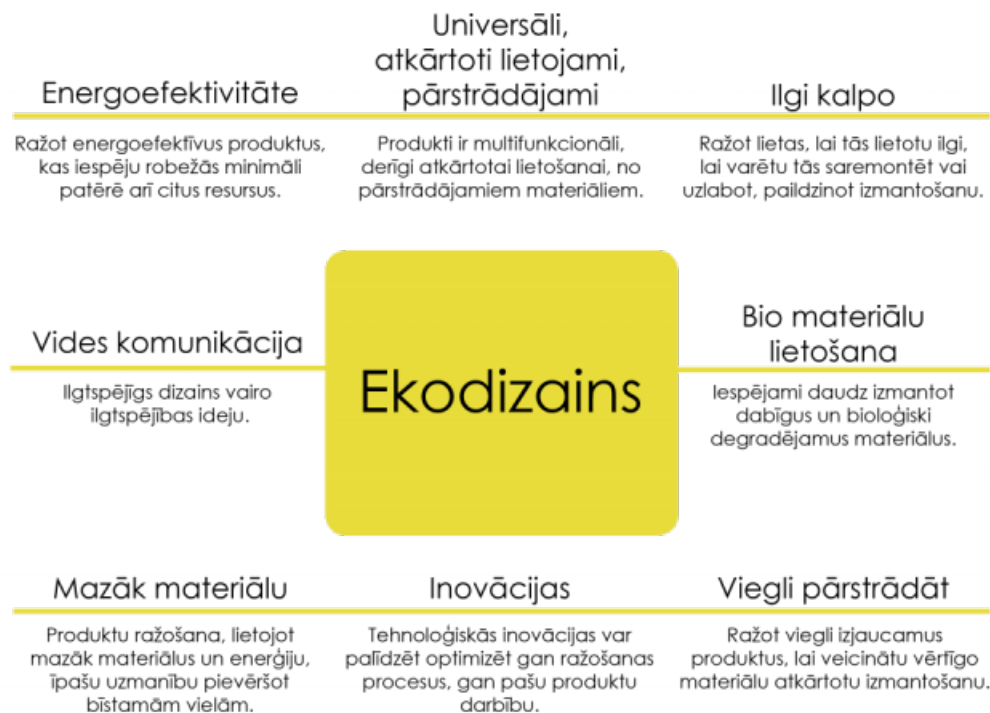
Ekodizaina koncepts

Publicēts: 04.11.2020.

Ekodizains ir vides aspektu integrācija ražojuma dizainā ar mērķi uzlabot ražojuma ekoloģiskos raksturlielumus visā tā aprites ciklā¹.

Tiek uzskatīts, ka 80 % no visas produkta ietekmes uz vidi un 90 % no ražošanas izmaksām ir produkta idejas (prototipa) izstrādes posmā pieņemto lēmumu rezultāts², kas nozīmē, ka, rūpīgi plānojot un izstrādājot jaunus produktus, ir iespējams būtiski samazināt gan izmaksas, gan ietekmi uz vidi. Lai uzlabotu produkta efektivitāti, atvieglotu produktu pārstrādi un veicinātu tādu produktu ražošanu, kurus ir iespējams vieglāk saglabāt un kuri kalpo ilgāku laiku, ir būtiski šos faktorus ņemt vērā jau izstrādes posmā. Un tieši šim mērķim ir radītas ekodizaina prasības.

Ekodizaina direktīva un Energomarķējuma regula ietver prasības ne tikai produkta energoefektivitātes līmenim, bet arī noteikumus atsevišķiem produktiem par materiālu efektivitāti, piemēram, rezerves daļu pieejamību, labošanu un utilizēšanu aprites cikla beigās.

Ekodizaina ieguvumi

Ekodizaina principu ieviešana uzņēmējam palīdz veidot ilgtspējīgus produktus un ilgtspējīgu biznesu. Ekodizains sniedz

sistemātisku pieeju visa produkta dzīves cikla plānošanai, kas ļauj paaugstināt uzņēmuma konkurētspēju, piedāvājot tirgū energoefektīvus, ilgtspējīgus, videi draudzīgus, augstas kvalitātes produktus.

Ekodizaina principu izmantošana produktu izstrādē palīdz samazināt³:

- izejvielu iepirkuma izmaksas;
- transportēšanas un izplatīšanas izmaksas;
- ekspluatācijas cikla beigu pārvaldības izmaksas;
- produktu un materiālu zudumus;
- enerģijas izmaksas visā dzīves ciklā;
- atkarību no izejvielu importa;

kā arī palīdz izvairīties no resursu ieguves radītā kaitējuma videi.

[1] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0125...>

[2] http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2018-0165_EN.html#title1

[3] <https://www.eea.europa.eu/highlights/circular-economy-to-have-considerable>

http://www.optimeco.ca/trousse/assets/pdf/EEQ_optimeco_summary.pdf

<https://www.ptac.gov.lv/lv/ekodizaina-koncepts>